

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl samosoudkyní JUDr. Ivonou Šubrtovou ve věci žalobce **nezl. M. U.**, zast. Mgr. Milanem Musilem, advokátem Advokátní kanceláře Perthen, Perthenová, Švadlena a partneři s.r.o., se sídlem Velké náměstí 135/19, 500 03 Hradec Králové, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra České republiky**, Praha 7, Nad Štolou 3, poštovní schránka 21/OAM, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11.1. 2010, č.j. OAM-8/ZA-11-K01-2009, ve věci mezinárodní ochrany, t a k t o :

I. Žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11.1. 2010, č.j. OAM-8/ZA-11-K01-2009 se ve výroku, kterým žalobci nebyl udělen azyl podle § 12, § 13, § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu) z a m í t á .

II. Rozhodnutí žalovaného ze dne 11.1. 2010, č.j. OAM-8/ZA-11-K01-2009 se ve výroku, kterým žalobci nebyla udělena doplňková ochrana podle § 14a a § 14b zákona o azylu z r u š u j e a věc se v tomto rozsahu v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.

-2-

O d ů v o d n ě n í :

Zákonný zástupce nezletilého žalobce napadl včas podanou žalobou shora označené rozhodnutí žalovaného, kterým jeho nezletilému synovi (dále jen žalobci) nebyla udělena mezinárodní ochrana dle ust. § 12, § 13, § 14, § 14a a §14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů („zákon o azylu“), domáhá se jeho zrušení. Namítal, že v předcházejícím řízení o udělení mezinárodní ochrany v České republice (dále jen ČR) byl zkrácen na svých právech. Je přesvědčen, že žalobce splňuje zákonné podmínky pro udělení azylu dle § 12 zákona o azylu, resp. podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu. Odůvodnil, že v případě návratu do vlasti by jeho syn měl stejné problémy, jako jeho rodiče (rovněž žadatelé o udělení mezinárodní ochrany v ČR), a to problémy při praktikování náboženství. Bylo by mu bráněno v jeho právu na svobodu náboženského vyznání, garantovaného řadou mezinárodních dokumentů, např. čl. 9 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Tyto potíže lze dle jeho názoru označit za pronásledování ve smyslu § 2 odst. 7 zákona o azylu. Uvedl, že státní orgány v Kazachstánu systematicky porušovaly jejich právo na svobodu náboženského vyznání, pronásledovaly je a totéž by v případě návratu hrozilo i jejich synovi. Domnívá se, že žalovaný pochybil i při hodnocení důvodů hodných zvláštního zřetele pro udělení humanitárního azylu dle § 14 zákona o azylu, za které považuje skutečnost, že se jeho syn narodil na území ČR. V případě návratu do země původu se obává, že otcí i matce žalobce hrozí uvěznění v souvislosti s jejich náboženským vyznáním a žalobce by byl umístěn do sirotčince. Jeho příznivý vývoj by tak byl závažným způsobem ohrožen a narušen. Je toho názoru, že se žalovaný s důvody pro udělení humanitárního azylu dostatečně nevypořádal. Navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě popřel její oprávněnost, setrval na svém názoru vysloveném v napadeném rozhodnutí a plně odkázal na obsah správního spisu. Stejně jako v rozhodnutí zopakoval, že žalobce nesplňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany na území ČR podle ustanovení § 12 (formou azylu) ani podle ustanovení § 14a (formou doplňkové ochrany). Důvody žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce odvozuje vzhledem ke svému věku od důvodů žádostí svých rodičů, které jsou správnímu orgánu známy z jeho předchozí úřední činnosti, neboť o jejich opodstatněnosti z hlediska udělení mezinárodní ochrany již rozhodoval, a to zamítnutím těchto žádostí v prvním řízení o udělení mezinárodní ochrany. V podrobnostech odkázal na napadené rozhodnutí, které považuje s ohledem na zjištěné skutečnosti za dostatečně odůvodněné, a to i vzhledem k neudělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu žalobci. Uvedl, že ani tvrzení zopakovaná v žalobě udělení humanitárního azylu žalobci nijak nepodporují, přičemž samotný fakt narození žalobce na území ČR skutečností hodnou zvláštního zřetele není. Navrhl zamítnutí žaloby v celém rozsahu pro její nedůvodnost.

V průběhu řízení soud z úřední činnosti zjistil, že oba rodiče nezletilého žalobce i jeho další dvě nezletilé sestry jsou opakovanými žadateli o udělení mezinárodní ochrany v ČR Usnesením ze dne 23.6. 2010, čj. 32Az 3/2010-37 soud

řízení o žalobě přerušil podle § 48 odst. 2 písm. f) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“) do doby, kdy bude znám výsledek správních řízení ve věcech rodičů a dalších rodinných příslušníků žalobce, neboť tento své důvody pro udělení mezinárodní ochrany odvíjí od důvodů svých rodičů.

Usnesením ze dne 9.12. 2011, čj. 32Az 3/2010-78 soud vyslovil, že se v řízení, které bylo přerušeno pokračuje.

Soud přezkoumal napadené rozhodnutí podle ustanovení § 75 odst. 2 s. ř. s. v mezích žalobních bodů, projednal žalobu při jednání.

V přezkumném řízení provedl soud důkaz obsahem správního spisu, z něhož ověřil následující rozhodné skutečnosti.

Dne 10.11. 2009 podal zákonný zástupce jménem nezletilého žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR, v níž uvedl, že jeho syn se narodil na území ČR a o mezinárodní ochranu žádá proto, aby zde mohl zůstat se svými rodiči a sourozenci, kteří se z náboženských důvodů nacházejí v ČR a do vlasti se nemohou vrátit. Pro případ návratu vyjádřil obavu z uvěznění a umístění svého syna do dětského domova, kde by mohl mít psychické i jiné potíže. Žádá, aby byla projevena humanita k jeho dítěti a byl mu poskytnut azyl z humanitárních důvodů v souladu s ustanovením Úmluvy o právech dítěte.

Při pohovoru dne 26.11. 2009 zákonný zástupce žalobce zopakoval výše uvedené skutečnosti. Dále uvedl, že jeho syn je bez státního občanství, protože se narodil v ČR. Vysvětlil svoji domněnku o občanství syna v tom smyslu, že existuje nějaký zákon (nevěděl jaký) o tom, že když občan Kazachstánu pobývá delší dobu v zahraničí, může mít občanství jiného státu. Opětovně vyjádřil obavu ze synovy budoucnosti. Dne 18.12. 2009 zákonný zástupce žalobce doložil písemné prohlášení v němž uvedl, že skutečná situace svobody náboženského vyznání se liší od toho jak je popsána ve zprávách s nimiž byl seznámen v průběhu řízení. V případě návratu do vlasti hrozí jemu i manželce uvěznění, a proto má obavy o své děti. Přiložil článek s názvem „O občanství republiky Kazachstán“. Domnívá se, že v Kazachstánu nebude zachováno jeho a manželčino občanství, a proto uvedl, že jeho syn je bez státního občanství.

Správní orgán v odůvodnění rozhodnutí uvedl, že při svém rozhodování posuzoval nezletilého žalobce k zemi původu jeho rodičů, tj. ke Kazašské republice, přičemž přihlédl k rozhodnutím ve věcech jeho rodičů, kterým nebyla udělena žádná z forem mezinárodní ochrany (rozhodnutí z roku 2006). Na straně 3 napadeného rozhodnutí žalovaný citoval zprávy a informace ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Kazašské republice, které zohlednil při vydání rozhodnutí a které jsou součástí správního spisu.

Soud k důkazu konstatoval nová rozhodnutí ve věcech obou rodičů a dalších sourozenců nezletilého žalobce ohledně jejich opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Jedná se o rozhodnutí ze dne 16.8. 2011, č.j. OAM-455/VL-18-K01-2009 (otec) a č.j. OAM-456/VL-18-K01-2009 (matka, nezl. A. M., nar. x a nezl. Z. M., nar. x), kterým jim nebyl udělen azyl

podle §§ 12-14 zákona o azylu, avšak byla jim udělena doplňková ochrana podle § 14b zákona o azylu na dobu 36 měsíců. Splnění podmínek pro udělení doplňkové ochrany rodičům a dvěma sestrám žalobce dle § 14b odst. 1 zákona o azylu za účelem sloučení rodiny žalovaný odůvodnil skutečností, že jejich další nezletilé dceři (nejmladší sestře žalobce – nezl. S. M., nar. x,) byla rozhodnutím žalovaného ze dne 16.8. 2011, č.j. OAM-182/ZA-HA08-HA08-2011 udělena doplňková ochrana dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu. V případě nezl. Salimy žalovaný odůvodnil, že v případě nuceného návratu nezletilé do země státní příslušnosti jejích rodičů nelze vyloučit porušení mezinárodních závazků České republiky ve vztahu k ochraně osob bez státní příslušnosti, zejména nezletilých dětí. V případě rodičů žalobce shledal žalovaný zvláštního zřetele hodné důvody pro udělení doplňkové ochrany dle § 14b odst. 1 zákona o azylu v tom, že spolu řádně pečují o všechny své nezletilé děti, které jsou na nich vzhledem ke svému nízkému věku sociálně i materiálně zcela závislé.

Při jednání soudu účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích.

Po provedeném přezkumném řízení dospěl soud k závěru, že žaloba je částečně důvodná.

Z ustanovení § 28 odst. 1 zákona o azylu vyplývá, že mezinárodní ochranu lze udělit ve formě azylu nebo doplňkové ochrany; shledá-li ministerstvo při svém rozhodování, že jsou naplněny důvody pro udělení azylu podle § 12, 13 nebo 14, udělí azyl přednostně. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že nebyly naplněny důvody pro udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany, v souladu se zákonem posoudí, zda-li cizinec nesplňuje důvody k udělení doplňkové ochrany.

Podle § 12 zákona o azylu v platném znění se cizinci udělí azyl, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že cizinec a) je pronásledován za uplatňování politických práv a svobod, nebo b) má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Za pronásledování se pro účely tohoto zákona považuje závažné porušení lidských práv, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována nebo trpěna státními orgány, stranami nebo organizacemi ovládajícími stát nebo podstatnou část jeho území ve státě, jehož je cizinec státním občanem, nebo státu posledního trvalého bydliště v případě osoby bez státního občanství. Za pronásledování se považuje i jednání soukromých osob podle věty první, pokud lze prokázat, že stát, strany nebo organizace, včetně mezinárodních organizací, kontrolující stát nebo podstatnou část jeho území nejsou schopny odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním. Za pronásledování se nepovažuje, může-li cizinec s přihlédnutím k osobní situaci nalézt účinnou ochranu v jiné části státu, jehož státní občanství má, nebo je-li

osobou bez státního občanství, v jiné části státu svého posledního trvalého bydliště, pokud se obava z pronásledování nebo hrozba vážné újmy zřejmě vztahuje pouze na část státu.

Soud předně konstatuje, že příběh nezletilého žalobce, který se narodil na území ČR se odvíjí od azylového příběhu jeho rodičů, kterým nebyla v roce 2006 udělena žádná z forem mezinárodní ochrany. Žalovaný proto nepochybil, když v odůvodnění napadeného rozhodnutí, které bylo vydáno 11.1. 2010, odkázal na samostatná rozhodnutí rodičů nezletilého žalobce.

V průběhu řízení před soudem však vyšlo najevo, že rodiče nezl. žalobce a jeho další sourozenci opakovaně požádali o udělení mezinárodní ochrany v ČR. Jak je uvedeno výše, všem rodinným příslušníkům nezletilého žalobce rozhodnutími žalovaného ze dne 16.8. 2011 nebyl udělen azyl podle §§ 12-14 zákona o azylu, ale byla jim udělena podle § 14b zákona o azylu, v případě nezl. Salimy podle § 14a odst. 2 písm. d) cit. zákona doplňková ochrana na dobu 36 měsíců.

Na území Kazachstánu nezletilý žalobce nikdy nežil, vzhledem k jeho věku proto nelze ani uvažovat o azylovém důvodu dle § 12 písm. a) zákona o azylu. Otec nezletilého žalobce se ve svém azylovém řízení dovolával obavy z pronásledování z náboženských důvodů dle § 12 písm. b) zákona o azylu. V případě otce (i matky) nezl. žalobce správní orgán pravomocnými rozhodnutími ze dne 16.8. 2011, která nebyla napadena žalobami, neshledal tuto obavu za důvodnou, proto dle názoru soudu není důvodu stejnou obavu předpokládat ani v případě nezletilého. Soud přisvědčuje žalovanému i v tom, že narození žalobce na území ČR není důvodem pro udělení azylu dle §12 zákona o azylu, když výčet těchto důvodů je taxativní a nelze je rozšiřovat o důvody další. Tato skutečnost není ani důvodem zvláštního zřetele hodným ve smyslu ustanovení § 14 zákona o azylu. K udělení azylu dle § 13 zákona o azylu (tzv. azyl za účelem sloučení rodiny), který zohledňuje rodinné vazby a uplatňuje se vůči zákonem vymezenému okruhu rodinných příslušníků azylanta, nebyl v případě žalobce shledán zákonný podklad, neboť není rodinným příslušníkem azylanta, jemuž byl udělen azyl dle § 12 nebo 14 cit. zákona. Soud v postupu žalovaného ohledně neudělení azylu dle §§ 12 -14 zákona o azylu nezletilému žalobci neshledal žádné pochybení.

Dle § 14a odst. 1 zákona o azylu se doplňková ochrana udělí cizinci, který nesplňuje důvody pro udělení azylu, bude-li v řízení o udělení mezinárodní ochrany zjištěno, že v jeho případě jsou důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu hrozilo skutečné nebezpečí vážné újmy podle odstavce 2 a že nemůže nebo není ochoten z důvodu takového nebezpečí využít ochrany státu, jehož je státním občanem, nebo svého posledního trvalého bydliště. Dle § 14a odst. 2 téhož zákona se za vážnou újmu podle tohoto zákona považuje a) uložení nebo vykonání trestu smrti, b) mučení nebo nelidské či ponižující zacházení nebo trestání žadatele o mezinárodní ochranu, c) vážné ohrožení života nebo lidské důstojnosti z důvodu svévolného násilí v situacích

mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu, nebo d) pokud by vycestování cizince bylo v rozporu s mezinárodními závazky České republiky.

Podle § 14b odst. 1 zákona o azylu se v případě hodném zvláštního zřetele udělí doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny rodinnému příslušníkovi osoby požívající doplňkové ochrany, i když v řízení o udělení mezinárodní ochrany nebude v jeho případě zjištěn důvod pro její udělení. Podle § 14b odst. 2 téhož zákona se rodinným příslušníkem pro účely sloučení rodiny podle odstavce 1 rozumí a) manžel osoby požívající doplňkové ochrany, b) svobodné dítě osoby požívající doplňkové ochrany, které je mladší 18 let, c) rodič osoby požívající doplňkové ochrany, která je mladší 18 let, nebo d) zletilá osoba odpovídající za nezletilou osobu bez doprovodu. Podle § 14b odst. 3 zákona o azylu je předpokladem pro udělení doplňkové ochrany za účelem sloučení rodiny manželu osoby požívající doplňkové ochrany trvání manželství před udělením doplňkové ochrany cizinci. Podle § 14b odst. 4 zákona o azylu v případě polygamního manželství, má-li již osoba požívající doplňkové ochrany manžela žijícího s ním na území České republiky, nelze udělit doplňkovou ochranu za účelem sloučení rodiny další osobě, která je podle právního řádu jiného státu manželem osoby požívající doplňkové ochrany.

Smyslem a účelem doplňkové ochrany je poskytnout subsidiární ochranu a možnost legálního pobytu na území České republiky těm žadatelům o mezinárodní ochranu, kterým nebyl udělen azyl, ale u nichž by bylo z důvodů taxativně uvedených v § 14a zákona o azylu neúnosné nebo jinak nežádoucí požadovat jejich vycestování. Rodinné vazby jsou pak zohledněny v ustanovení § 14b zákona o azylu.

V projednávaném případě soud s ohledem na další vývoj událostí poté, co bylo rozhodnuto ve věci nezletilého žalobce zdůrazňuje, že jeho azylový příběh se odvíjí od příběhu a důvodů jeho rodičů a sourozenců. Nejmladší sestra žalobce nezl. S., nar. x, která se rovněž narodila na území ČR a je stejně jako žalobce osobou bez státní příslušnosti, byla rozhodnutím žalovaného ze dne 16.8. 2011 udělena doplňková ochrana dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu na dobu 36 měsíců. V návaznosti na to byla ostatním rodinným příslušníkům žalobce, tj. jeho rodičům a dvěma starším sestrám udělena doplňková ochrana za účelem sloučení rodiny podle § 14b zákona o azylu na dobu 36 měsíců. Soud musí v kontextu výše uvedeného obdobným způsobem pohlížet i na žalobce, který má nárok na stejné posouzení své žádosti jako jeho rodiče a sourozenci. Žalobce je navíc stejně jako jeho nezl. sestra S., již se dostalo ochrany dle § 14a odst. 2 písm. d) zákona o azylu, osobou bez státní příslušnosti. Soudu proto nezbylo, než napadené rozhodnutí ve výroku, kterým žalobci nebyla neudělena doplňková ochrana podle § 14a a § 14b zákona o azylu zrušit a věc v tomto rozsahu vrátit žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V něm žalovaný opětovně posoudí situaci nezletilého žalobce a právní vývoj událostí, které nastaly po vydání napadeného rozhodnutí a znovu rozhodne o doplňkové ochraně. Právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku, je správný orgán v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 4 s. ř. s.).

-7-

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl částečný úspěch ve věci a měl by právo na náhradu poměrné části nákladů. Žalobce však náklady řízení nepožadoval, proto soud nepřiznal žádnému z účastníků právo na jejich náhradu. O odměně soudem ustanoveného zástupce bude rozhodnuto samostatným usnesením.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Hradci Králové dne 9. února 2012

JUDr. Ivona Šubrtová, v.r.
samosoudkyně